

Байгаль орчин, ногоон хөгжлийн сайдын
2013 оны 12 дугаар сарын 20 өдрийн
А-367 тоот тушаалын хавсралт

БАТЛАВ.

ХҮЙСИЙН ГОВЬ, ЦЭЦЭГ НУУРЫН
САВ ГАЗРЫН ЗАХИРГААНЫ
ДАРГА

С.ЖАРГАЛЗАЯА

БАТЛАВ.

МОЭНКО" ХХК-Н
ДЭД ЗАХИРАЛ

Ж.ОЮУНЧИМЭГ

УС АШИГЛАХ ГЭРЭЭ

2017 оны 06 сарын 19 өдөр

Дугаар 05/2017

Алтай хот

Нэг. Ерөнхий зүйл

Усны тухай хуулийн 28.4, 28.6, 28.7, 29.1-д заасны дагуу “Монгол-Ус” Төрийн өмчт үйлдвэрийн газрын гаргасан 2017 оны 05-р сарын 30-ны өдрийн 181 дугаартай ус ашиглаулах дүгнэлт, Хүйсийн говь, цэцэг нуурын сав газрын захиргаанаас олгосон

2017 оны 06-р сарын 16.-ны өдрийн A/05 дугаартай ус ашиглах зөвшөөрлийг үндэслэн:

Ус ашиглаулагчийг төлөөлж Хүйсийн говь-Цэцэг нуурын сав газрын захиргааны ахлах мэргэжилтэн Т.Оргилсайхан,

Ус ашиглагчийг төлөөлж Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, 4-р хороо, Сөүлийн гудамж 23, Түшиг төв, 3 давхарт байрлах, 9019023025 улсын бүртгэлийн дугаартай, “5141583” тоот регистрийн дугаартай “МоЭнКо” ХХК-ийг төлөөлж тус компанийн ахлах гидрогеологич Б.Басбаатар нар ус ашиглах талаар тохиролцон энэхүү гэрээг 1 жилийн хугацаатайгаар байгуулав.

Хоёр. Гэрээний гол нөхцөл

2.1. Ус ашиглах зориулалт:

- 1) Ховд аймгийн Дарви суманд байрлах Хөшөөтийн уурхайн ажилчдын болон Хөшөөт багийн иргэдэд ундны буюу ахуйн зориулалтаар ус ашиглах.
- 2) Уурхайн олборлолт явагдах үеийн замын тоосжилт дарах Байгаль орчин нөхөн сэргээх, технологийн бусад ажлын зориулалтаар ус ашиглах

ЭХ СУРВАЛЖ: WWW.YETODGEREL.MN

3) Биологийн нөхөн сэргээлт буюу ногоон байгууламжийн зориулалтаар ус ашиглах

4) Эрэл хайгуулын өрөмдлөг хийх зориулалтаар ус ашиглах

2.2. Ашиглах усны хэмжээ:

2.2.1.кемпийн унд ахуй .....33'918.75.....м³/жил.....

2.2.2. Ашигт малтмал олборлох, баяжуулах зориулалтаар ашиглах усны хэмжээ.....13'938,8.....м³/жил

2.2.3. Авто зам, зам талбайн тоосжилт, засварын зориулалтаар ашиглах усны хэмжээ .....227'990,2.....м³/жил

2.2.4 Ногоон байгууламжийн зориулалтаар ашиглах усны хэмжээ.
.....540.....м³/жил

2.2.5. Уурхайгаас шавхан зайлцуулах шүүрэлтийн / зам талбайн тоосжилтод ашиглах/
усны хэмжээ

.....63'236,25.....м³/жил

2.2.6 Болзошгүй галын аюулын үеийн усны хэрэглээ.....504.....м³/жил.

2.2.7. эмчилгээ, сувилгаа, хүн/хоног .....

2.3. Усны чанар, найрлага :

Үндны усны стандарт MNS 900:2010 шаардлагыг бүрэн хангаж байна.

2.4. Усны эх үүсвэрийн:

Байршил.....Хөвд аймгийн Дарви сумын хөшөөтийн голын хөндий.....

Солбицол Well -1: X 93° 17' 12.6"....., Y.....46° 50' 35.9"....., Z ....1854.....

Well -2: X 93° 17' 45,3"....., Y.....46° 50' 9,04"....., Z ....1878.....

PB- 03: X 93° 17' 10,3"....., Y.....46° 50' 24"....., Z .... 1882.....

Барилга байгууламж: Үерээс хамгаалсан бетон цутгамал сууритай, 12м² хэмжээтэй сендвичэн барилгатай

Тоног төхөөрөмжийн нэр, марк: Well-2 худагт SAER-NR-152-C/10 маркийн 2 ширхэг насос , PB-03 худагт SEAR-NS-95E/34 маркын 1 насос суусан

Хүчин чадал: Well-2 худагт SAER-NR-152-C/10 насос 52 м гүнд суусан. Энэ насос нь 46 м-ийн гүнээс MAX 45м³/цаг ус татах хүчин чадалтай, 106 м –ийн гүнээс MAX 30м³/цаг ус татах хүчин чадалтай насос юм. PB-03 худагт SAER-NS-95E/34 насос 145 м гүнд суусан. Энэ насос нь 144 м-ийн гүнээс MAX 10 м³/цаг ус татах хүчин чадалтай насос юм.

2.5. Хаягдал усны хэмжээ: ...Хаягдал усыг Хөвд аймгийн төв цэвэрлэх байгууламж уруу 2 хоногт нэг удаа зөөвөрлөдөг.....

Стандартын

шаардлага

ЭХ СУРВАЛЖ: WWW.ILTODGEREE.MN

2.5.1 Хаях цэгийн байршил: ..... Ховд аймгийн цэвэрлэх байгууламж.....

Солбицол: X ..... Y ..... Z .....

2.6. Хаягдал усан дахь бохирдуулах бодисын хэмжээ. Усны биохимийн шинжилгээний дүнг хавсаргана.

Жинлэгдэх бодис, кг.....---

Органик бодис, кг .....---

Эрдэс бодис, кг .....---

Хүнд металл, кг .....---

Аюултай бохирдуулах бодис, гр .....

2.7. Бохир ус цэвэрлэх барилга байгууламжийн байршил, хүчин чадал, технологи, цэвэрлэх арга, цэвэрлэгээний түвшин:.... Хаягдал усыг Ховд аймгийн төв цэвэрлэх байгууламж уруу 2 хоногт нэг удаа зөөвөрлөдөг.....

2.8. Усны эх үүсвэрийг хамгаалах, усны нөөц хомсдох, бохирдохooс сэргийлэх арга хэмжээ, түүнд зарцуулах хөрөнгийн хэмжээ:

Байгаль орчин, цаг уур, Газрын доорхи ус болон гадаргын ус, уурхайн орчмын тоосжилтын горимын судалгааг явуулж талбайн орчмын модлог болон бутлаг ургамлуудыг устгаж сүйтгэхгүй байх, бохирдолоос хамгаалах, "Усны тухай" хуулийн 31,33, 34-р зүйлд заасны дагуу ажиллаж байна.

2.9. Усны тоолуурын:

Төрөл:.. хүйтэн .....

Нэр:..TLT-80H .....

Дугаар: Well-2 худгийн Үйлдвэрлэлийн усны тоолуур-14008778, Үнд-ахуйн усны тоолуур- 0172508,

Загвар: Well- 2 худагт TLT-80H маркийн 2 ширхэг тоолуур суулгасан , PB-03 худагт 1 ширхэг тоолуур суулгасан.

Тоолуурын тоо: ...Well-2 худагт 2 ширхэг, PB-03 худагт 1 ширхэг тоолуур суусан.

Суурилуулсан байгууллага, огноо : 1. Бэхатти ХХК 2012 оны 10 сард суурилуулсан

2.

.....
Баталгаажуулсан байгууллага, огноо: .....Усны тоолууруудыг МУ-ийн стандарт хэмжил зүйн байгууллага баталгаажуулсан......

2.10 Тоолуурын заалт:

1. 2017..оны 07 сарын 17 өдрийн байдлаар Well-2 дугаартай худын Үйлдвэрлэлийн усны тоолуурын заалт.....68042..... Унд ахуйн усны тоолуурын заалт.....38204.... байна.
2. 2017..оны 07 сарын 17 өдрийн байдлаар PB-03 дугаартай худгийн усны тоолуурын заалт .....451..... (одоогоор PB-03 худгаас ус аваагүй байна.
3. 2017 оны 07 сарын 17 өдрийн байдлаар ..... дугаартай насосийн тоолуурын заалт.....байна.

2.11 Ус ашиглуулагчаас тавих шаардлага:

1. Усны тухай хуулын 30.1.2 –т заасны дагуу ус ашиглагч байгууллага нь усны хэрэглээ хариуцсан ус ашиглалтын менежер ажиллуулах.
2. Уурхайн нөлөөллийн бүсэд орших Хөшөөтийн голын усны сан бүхий газрын онцгой болон энгийн хамгаалалтын бүсийг тогтоож тэмдэгжүүлэх
3. Ховд аймгийн Байгаль орчны газар, Дарви, Цэцэг, Мөст сумдын албан хаагчдыг хамруулан байгаль орчныг хамгаалах нөхөн сэргээх талаар уурхайгаас авч хэрэгжүүлж байгаа арга хэмжээний талаар үзүүлэх сургалт хийх
4. Уурхайгаас шавхан зайлцуулах шүүрэлтийн усанд яндан хоолой суурилуулан тоолууржуулж зам талбайн тоосжилтод ашиглах

2.12. Ус ашигласны нэгж төлбөрийн хэмжээ:

1. Монгол улсын “Байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн тухай” хуулийн 20.1.1-д заасны дагуу Хөшөөт багийн иргэдэд унд ахуйн зориулалтаар ашиглах, уурхайн кемпийн унд- ахуйн усны хэрэглээ нийт $33'918.75\text{m}^3/\text{жил}$ мөн хуулийн 20.1.2-т заасны дагуу түймэр унтраах болон байгалийн бусад гамшигтай тэмцэх, болзошгүй галын аюулын үед хэрэглэх $504\text{m}^3/\text{жил}$ усиг төлбөрөөс чөлөөлөв.

2. Хөшөөтийн уурхайн үйлдвэрлэлд ашиглах усны нийт хэрэглээ $268'357.1\text{m}^3$, уурхайгаас шавхан зайлцуулах шүүрэлтийн уснаас зам талбайн тоосжилтод ашиглах усиг газар доорх усны төлбөрийн хэмжээг “Усны экологи-эдийн засгийн үнэлгээг шинчлэн батлах тухай” Засгийн газрын 2011 оны 302 дугаар тогтоолоор Хүйсийн.govь-Цэцэг нуурын сав газарт тогтоосон газрын доорх усны усны экологи эдийн засгийн суурь үнэлгээ, “Тогтоолын хавсралтанд өөрчлөлт оруулах тухай” Засгийн газрын 2013 оны 9 дүгээр сарын 21-ны өдрийн 327 дугаар тогтоолд заасан ашиглалтын зориулалтаар тооцох итгэлцүүр, “Усны нөхцөлийгласны төлбөрийн

хувь хэмжээг тогтоох хөнгөлөх” тухай Засгийн газрын 2013 оны 9 дүгээр сарын 21-ны өдрийн дугаар тогтоолд заасан хувь хэмжээг ашиглан тооцвол:

Эрэл хайгуулын өрөмдлөг хийх зориулалтаар ашиглах усны төлбөр:

1м³ нь газрын доорх усны нөөц ашигласны төлбөр: 2352төг/м³х0,2х1.7=799,68 төгрөг/м³ байна.

2352м³ - Хүйсийн говь – Цэцэг нуурын сав газарт газрын доорх ус ашиглах нөхцөлд экологи эдийн засгийн суурь үнэлгээ

(20%) - Засгийн газрын 2013 оны 326 дугаар тогтоолын дагуу батлагдсан усны нөөц

ashiglasны төлбөрийн 7а-д заасан хувь, хэмжээ

1.7 - Эрэл хайгуулын өрөмдлөг хийх зориулалтаар газрын доорхи ус ашигласан нөхцөлд тооцох ашиглалтын зориулалтын итгэлцүүрээр

$$13'938.4\text{m}^3 \times 799,68 = 11'146'259,7 \text{ төгрөг}$$

Авто зам, зам талбайн тоосжилтод зориулан ашиглах усны төлбөр

1м³ нь газрын доорх усны нөөц ашигласны төлбөр: 2352төг/м³х0,2х0,4=188,16 төгрөг байна.

2352м³ - Хүйсийн говь – Цэцэг нуурын сав газарт газрын доорх ус ашиглах нөхцөлд экологи эдийн засгийн суурь үнэлгээ

(20%) - Засгийн газрын 2013 оны 326 дугаар тогтоолын дагуу батлагдсан усны нөөц

ashiglasны төлбөрийн 7а-д заасан хувь, хэмжээ

0.4 - Авто зам, засварын зориулалтаар газрын доорхи ус ашигласан нөхцөлд тооцох ашиглалтын зориулалтын итгэлцүүрээр

$$190'642.45\text{m}^3 \times 188,16 = 35'871'283,3 \text{ төгрөг}$$

Ногоон байгууламжийн ашигласан зориулалтаар ашигласан усны төлбөр:

1м³ нь газрын доорх усны нөөц ашигласны төлбөр: 2352төг/м³х0,2х0,3=141,12 төгрөг байна.

2352м³ - Хүйсийн говь – Цэцэг нуурын сав газарт газрын доорх ус ашиглах нөхцөлд экологи эдийн засгийн суурь үнэлгээ

(20%) - Засгийн газрын 2013 оны 326 дугаар тогтоолын дагуу батлагдсан усны нөөц

ashiglasны төлбөрийн 7а-д заасан хувь, хэмжээ

0.3 - Ногоон байгууламжийн зриулалтаар газрын доорх ус ашигласан нөхцөлд тооцох ашиглалтын итгэлцүүр

$$540\text{m}^3 \times 141,12 = 76'204,8 \text{ төгрөг}$$

Уурхайгаас шавхан зайлцуулах шүүрэлтийн уснаас зам талбайн тоосжилтод ашиглах усны төлбөр:

1м³ нь газрын доорх усны нөөц ашигласны төлбөр: 2352төг/м³х0.15 х1,8=635.04 төгрөг байна.

2352м³ - Хүйсийн говь – Цэцэг нуурын сав газарт газрын доорх ус ашиглах нөхцөлд экологи эдийн засгийн суурь үнэлгээ

(15%) - Засгийн газрын 2013 оны 326 дугаар тогтоолын дагуу батлагдсан усны нөөц

ashiglasны төлбөрийн 7а-д заасан хувь, хэмжээ

1.8 - Ус шавхан зайлцуулах зориулалтаар газрын доорхи ус ашигласан нөхцөлд тооцох ашиглалтын зориулалтын итгэлцүүрээр

63'236,25м3/жил х635,04төг/м³ =40'157'548,2 төгрөг

11'146'259,7төг +35'871'283төг + 40'157'548төг + 76'204.8 = 87'251'296 төгрөг

/Наян долоон сая хоёр тавин нэгэн мянга хоёр зуун ерөн зургаан мянган/
төгрөг

Худагууд болон шүүрлийн усны төлбөрийг нь баталгаажсан тоолуур суурилууан усны хэрэглээг тоолуурын заалтыг үндэслэн сард нэг удаа Ховд аймгийн Төрийн сан банкны **160000944** тоот дансанд шилжүүлнэ.

2.12. Хаягдал усан дахь нэгж бохирдуулах бодист ногдох төлбөрийн хэмжээ:

.....
/ус бохирдуулсны төлбөр/

Гурав. Талуудын эрх, үүрэг

Гэрээ байгуулагч талууд нь Усны тухай хуулийн 7.5, 10.1.18, 13.1.1, 13.1.5, 18.1.4, 19.1.2, 19.1.4, 26.1, 30.1, 30.2, 31.1-д заасан эрх эдэлж, үүрэг хүлээнэ.

Дөрөв. Бусад

4.1. Гэрээ нь талууд гарын үсэг зурж, тамга, тэмдэг дарж баталгаажуулсан өдрөөс эхлэн хүчин төгөлдөр болно.

4.2. Ус ашиглуулах дүгнэлт, ус ашиглах зөвшөөрөл, усны тоолуурын заалт нь гэрээний салшгүй хэсэг байна.

4.3. Гэрээний биелэлтийг жил бүр дүгнэж, тэмдэглэл үйлдэнэ.

4.4. Талуудын тохиролцсоноор гэрээнд нэмэлт, өөрчлөлт оруулж болох ба бичгээр үйлдэнэ.

- 4.5. Гэрээг дор дурдсан үндэслэлээр хугацаанаас нь өмнө цуцалж болно.
- 4.5.1. ашиглаж байгаа усны эх үүсвэр тусгай хэрэгцээнд шилжсэн;
- 4.5.2. Аль нэг тал татан буугдсан бол.
- 4.6. Талуудын хооронд үүссэн маргааныг эвийн журмаар шийдвэрлэхийг эрхэмлэх бөгөөд эс зөвшөөрвөл холбогдох шатны шүүхээр шийдвэрлүүлнэ.

ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН:

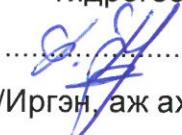
Ус ашиглуулагчийг төлөөлж:

Хүйсийн говь – Цэцэг нуурын сав
газрын захиргааны ахлах мэргэжилтэн
 / Т.ОРГИЛСАЙХАН /
/Сав газрын захиргаа, аймаг нийслэлийн
Байгаль орчны алба, сум дүүргийн Засаг
дарга, Ус хангагч байгууллага, албан
тушаалтны нэр, гарын үсэг

Хаяг: Говь-Алтай аймаг Есөнбулаг сум
Сүхбаатар
Харзат баг Байгаль орчны газар

Харилцах утас: 99679556

Ус ашиглагчийг төлөөлж:

МОЭНКО ХХК –ны ахлах
гидрогеологич
 /Б.БАСБААТАР/
/Иргэн, таж ахуйн нэгж, байгууллага
албан тушаалтны нэр, гарын үсэг/

Хаяг: Улаанбаатар хот,
дүүрэг Сөүлийн гудамж 23, Түшиг
Түшиг төвийн 3 дугаар давхар

Харилцах утас: 99038995